

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Opstart geïntegreerd planningsproces Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan 'Oudlandpolder-Oost'

Samenvatting

In uitvoering van het beleidsakkoord van de Vlaamse Regering, de richtinggevende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) en de beslissingen van de Vlaamse Regering met betrekking tot de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur in de regio Kust-Polders-Westhoek en het S-IHD-besluit betreffende de Polders (BE250002) en Poldercomplex (BE2500932) en de instelling van het landinrichtingsproject Oudlandpolder wordt een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan opgemaakt voor het gebied Oudlandpolder-oost op grondgebied van de gemeenten De Haan, Blankenberge, Brugge, Zuienkerke en Jabbeke in de provincie West-Vlaanderen. Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 6.600 ha.

De voornaamste doelstellingen van het plan zijn vrijwaren van aaneengesloten landbouwgebieden, het beschermen en herstel van landschapsecologische processen in de strand-duin-polderovergang en het behoud en de ontwikkeling van ecologisch waardevolle graslandcomplexen in functie van de realisatie van de Europese natuurdoelen binnen de Natura 2000-gebieden in de Oudlandpolder in overeenstemming met de doelstellingen van het raamakkoord en het landinrichtingsproject Oudlandpolder en het waarbij gezocht wordt naar een compartimentering van de Oudlandpolder in functie van het ontwikkelen van een klimaatrobuust waterpeilbeheer en het verhogen van het waterbufferend vermogen van de polder.

Na de goedkeuring van de startnota door de Vlaamse Regering volgt een publieke raadpleging.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Omgeving
Beleidsdoelstellingen:

ISE Natuur en biodiversiteit:

SD 1 Een netto toename aan natuur en bos met hoge kwaliteit, overal en dichtbij voor iedereen
OD 1 Instandhoudingsdoelstellingen en Natura 2000-beleid

ISE Omgevingsbeleid:

SD 4. Robuuste open ruimte

OD 1. Versterking van de ruggengraat van de open ruimte

SD 5. Een bovenlokaal omgevingsbeleid verbonden met de samenleving

OD 1. Geïntegreerde gebiedsontwikkeling met gebiedscoalities

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Op 31 maart 2006 nam de Vlaamse Regering kennis van de ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos voor de buitengebiedregio Kust-Polders-Westhoek en keurde een operationeel uitvoeringsprogramma goed voor de op te maken ruimtelijke uitvoeringsplannen (VR 2006 3103 DOC.0330).

Op 4 april 2019 ondertekenden de toenmalige Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, en de gouverneur van de provincie West-Vlaanderen samen met de provincie West-Vlaanderen, de betrokken gemeenten (Blankenberge, Oudenburg, Bredene, De Haan, Jabbeke, Zuienkerke), Departement Omgeving, Departement Landbouw en Visserij, Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust, Agentschap voor Natuur en Bos, Agentschap Onroerend Erfgoed, Vlaamse Landmaatschappij, Vlaamse Milieumaatschappij, het polderbestuur Nieuwe Polder van Blankenberge, Algemeen Boerensyndicaat, Boerenbond en Natuurpunt een raamakkoord inzake het waterbeheer in een deel van de Nieuwe Polder van Blankenberge in functie van het realiseren van een klimaatrobuust waterbeheer in de Oudlandpolder en de realisatie van de lange termijn doelstellingen van het gebied voor zowel landbouw als natuur.

Het raamakkoord Oudlandpolder (voluit: "Raamakkoord inzake het waterbeheer in een deel van de Nieuwe Polder van Blankenberge in functie van het realiseren van een klimaatrobuust waterbeheer in de Oudlandpolder en de realisatie van de lange termijn doelstellingen van het gebied voor zowel landbouw als natuur") legt een aantal langetermijnafspraken vast inzake het waterbeheer in de Oudlandpolder:

- een meer gebiedsgericht waterbeheer realiseren door het poldergebied onder te verdelen in compartimenten die hydrologisch onafhankelijk van elkaar kunnen functioneren;
- elk compartiment krijgt een hoofdfunctie, waarop het waterbeheer afgestemd wordt
- deze hoofdfuncties worden verankerd in een ruimtelijk afbakeningsproces;
- nieuwe peilbeheerafspraken moeten gemaakt worden per compartiment;
- gefaseerd in de tijd uitvoeren;
- verhogen van de totale buffercapaciteit van het watersysteem;
- verhogen van de totale opslagcapaciteit van water;
- coördinatie uitvoering via landinrichtingsproject

In essentie wil het raamakkoord aan vier doelstellingen werken:

- het realiseren van een klimaatrobuust waterbeheer binnen Oudlandpolder;

- het realiseren van de beleidsintenties m.b.t. het afbakenen van de natuurlijke en agrarische structuur binnen Oudlandpolder;
- het verzekeren van de toekomstmogelijkheden van de landbouw door de noodzakelijke randvoorwaarden voor een duurzame landbouwproductie te vrijwaren;
- het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen m.b.t. poldergerelateerde natuurdoelen binnen Oudlandpolder

In het eerste vijfjarenprogramma, goedgekeurd januari 2020 zijn verschillende acties opgenomen. Het betreft:

- Acties m.b.t. meten en monitoren;
- Acties m.b.t. het verzekeren van het aanbod aan zoet water;
- Acties m.b.t. het verzekeren van de afvoermogelijkheden van water;
- Acties m.b.t. het realiseren van een gedifferentieerd peilbeheer (compartimentering).

Vooraf de acties m.b.t. compartimentering zijn gerelateerd aan de ruimtelijke bestemmingen. In het eerste vijfjarenprogramma was een akkoord bereikt over de te realiseren natuurcompartimenten in het oostelijke deel van Uitkerkse Polder en was afgesproken dat tegen het einde van het eerste vijfjarenprogramma (2025) er ook een akkoord zou moeten zijn over het westelijke deel van Uitkerkse Polder en de Meetkerkse Moeren, zodanig dat in het tweede vijfjarenprogramma ook deze gebieden zouden kunnen ingericht worden. In de schoot van het raamakkoord werd ook een GGOR-studie opgemaakt. Deze studie over de 'gewenste grond- en oppervlaktewaterregimes' kan de keuzes voor compartimenten mee ondersteunen en onderbouwen. Aansluitend op de studie is de Oudlandpolder een pilootgebied voor de uitwerking van een peilbesluit.

Om rechtszekerheid te bieden over de gekozen compartimentering, functies en fasering worden deze keuzes juridisch verankerd in één of meerdere ruimtelijke uitvoeringsplannen. Om de waterbeheerafspraken te verankeren en de investeringsafspraken m.b.t. waterbeheer te verankeren worden deze opgenomen in het stroomgebiedbeheerplan. Voor de uitvoering van het raamakkoord kan gebruik gemaakt worden van de inzet van zowel de vrijwillige, de flankerende als de dwingende instrumenten van het decreet landinrichting, via de instelling van een landinrichtingsproject Oudlandpolder, dat minstens als doel heeft de doelstellingen van het raamakkoord te realiseren.

In navolging van het raamakkoord werd een stuurgroep opgericht waarbinnen de verschillende partners vertegenwoordigd zijn. Zij stelden een eerste vijfjarenprogramma 2020-2025 vast, dit werd tussentijds geëvalueerd op de stuurgroep van 9 oktober 2023, met aanzet naar de opmaak van een tweede vijfjarenprogramma.

Op 18 december 2020 besliste de Vlaamse Regering tot goedkeuring en instelling van het landinrichtingsproject Oudlandpolder Fase 1 (VR 2020 1812 DOC.1544/1) dat moet zorgen voor een gebiedsgericht en klimaatrobuust waterbeheer in de Oudlandpolder conform het Raamakkoord Oudlandpolder.

De doelstellingen van het landinrichtingsproject 'Oudlandpolder Fase 1' zijn als volgt vastgelegd:

- Het realiseren van een klimaatrobuust waterbeheer in de Oudlandpoldergericht op:
  - het maximaal opslaan en bufferen van water in het watersysteem en de bodem;
  - het garanderen van (nood)afvoermogelijkheden van oppervlaktewater richting zee;
  - het efficiënt inzetten van het beschikbaar wateraanbod voor de polder.
- Het verzekeren van de toekomstmogelijkheden van de landbouw door het faciliteren van de transitie naar een duurzame en klimaatrobuuste landbouw.
- Het realiseren van instandhoudingsdoelstellingen voor de kustpolders.
- Het realiseren van een mobiliteitsshift door in te zetten op faciliteren van fietsmobiliteit en het verminderen het gebruik van lokale wegen door niet gebiedseigen gemotoriseerd verkeer.

- Het realiseren van de fietssnelwegen van het bovenlokaal functioneel fietsnetwerk in het gebied.
- Het realiseren van een energietransitie door flankerend te werken aan infrastructuurwerken nodig voor de energietransitie.
- Het valoriseren en beschermen van het erfgoed.
- Het verbeteren van de leefkwaliteit van de polderdorpen.
- Het verbeteren van de omgevingskwaliteit van de Polderrand Kust.

De regering besliste tegelijk met de instelling van het landinrichtingsproject de minister bevoegd voor omgeving en natuur te gelasten de daarvoor nodige herbestemmingen door te voeren via de opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen en de startnota's voor deze geïntegreerde planningsprocessen voor goedkeuring voor te leggen aan de Vlaamse Regering.

In het kader van de uitvoering van de Landinrichtingsproject zijn er reeds 2 oproepen uitvoeringsinitiatieven goedgekeurd en in uitvoering. Daarnaast is een eerste landinrichtingsplan, het landinrichtingsplan Oudlandpolder I, na openbaar onderzoek met terinzagelegging van 1 juni 2023 tot 30 juni 2023, goedgekeurd door de planbegeleidingsgroep op 9 oktober 2023.

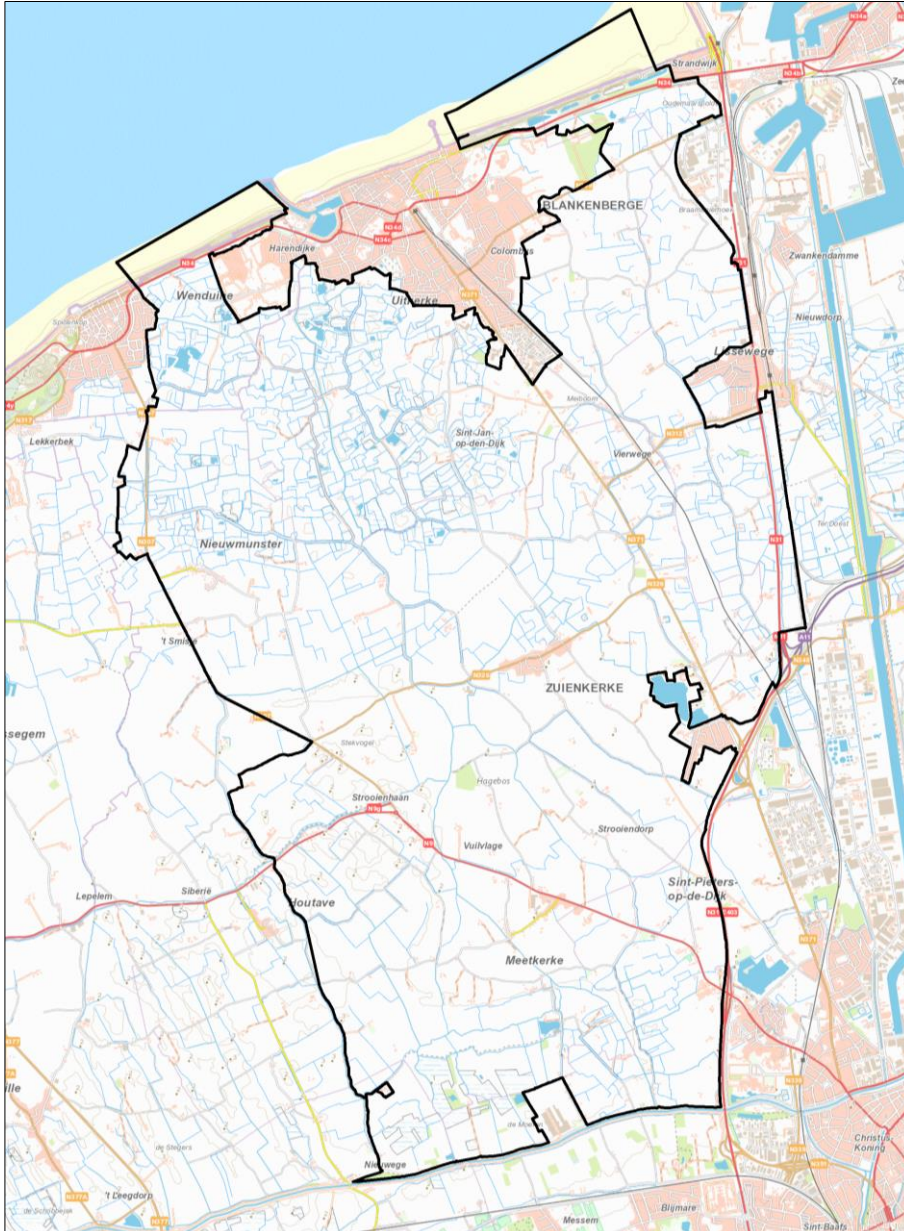
2. INHOUD

Het voorgenomen plan omvat het poldergebied en de kuststroken tussen Wenduine, Blankenberge en Zeebrugge en de achterliggende polders tot aan het Kanaal Gent-Oostende. Het ligt op grondgebied van de gemeenten De Haan, Blankenberge, Brugge, Zuienkerke en Jabbeke in de provincie West-Vlaanderen. Binnen het geheel van het projectgebied van het landinrichtingsproject Oudlandpolder gaat dit om het oostelijk deel van de Oudlandpolder waarvoor een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan in een eerste fase opgemaakt wordt. Het ruimtelijk uitvoeringsplan zal onder meer de voor de realisatie van het landinrichtingsproject nodige herbestemmingen doorvoeren.

Doelstellingen van het plan zijn:

- het beschermen en herstellen van de landschapsecologische processen in de waardevolle strand-duincomplexen en in de duin-polderovergangen tussen Wenduine en Blankenberge en tussen Blankenberge en Zeebrugge;
- het vrijwaren van grote aaneengesloten landbouwgebieden, als drager van de openruimte;
- behoud en herstel van ecologisch waardevolle graslanden in het agrarisch poldergebied ter hoogte Meetkerkse Moeren-Twee Speien en het verder ontwikkelen van complexen van waardevolle graslanden in (delen van) de Oudemaarspolder, Uitkerkse Polder en Meetkerkse Moeren in uitvoering van de Natura 2000-doelen;
- herevalueren en herbestemmen niet te ontwikkelen delen van het ontginningsgebied Polderwind;
- landschappelijke inkleding, ontsluiting voor zachte weggebruikers en ontwikkelen van een natuureducatieve onthaalpoort in de stedelijke rand van Blankenberge tussen Harendijke en Uitkerke of in Wenduine;
- de hoofdbestemmingen binnen de open ruimte (landbouw, natuur...) compartimenteren en afstemmen op het te ontwikkelen gedifferentieerd en klimaatrobuust waterpeilbeheer en het waterbufferend vermogen van de polder te verhogen;
- het voorzien van ruimte voor waterberging in functie van het vrijwaren van de bebouwde gebieden van overstromingen;
- het vrijwaren van overstromingsgevoelige gebieden van bebouwing;
- het behoud en vrijwaren van cultuurhistorische waardevolle gave polderlandschappen en markante terreinovergangen en het aanduiden van erfgoedlandschappen in lijn met de vastgestelde landschapsatlas.

Figuur. Situering plangebied GRUP Oudlandpolder-oost

Uitgangspunt voor de te behouden permanente graslanden binnen de agrarische bestemmingen is dat het behoud ervan in voldoende mate gegarandeerd is door het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot definitieve vaststelling van de kaarten van de permanente graslanden in de landbouwstreek de Polders en tot vaststelling van bijhorende beschermingsbepalingen en dat in de agrarische bestemmingen van het ruimtelijk uitvoeringsplan in principe géén bijkomende voorschriften of specifieke overdrucken specifiek in functie van de bescherming van deze graslanden opgenomen zullen worden, tenzij uit de milieueffectenrapportage of passende beoordeling zou blijken dat aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

Het ruimtelijk uitvoeringsplan zal enkel de bestemmingen en stedenbouwkundige voorschriften vastleggen en niet het beheer of de inrichting van de gebieden regelen. Deze bestemmingen en voorschriften zullen de realisatie van de afspraken uit het raamakkoord door de actoren op het terrein mogelijk maken o.m. via de inzet van de instrumenten van het landinrichtingsproject (incl. zelfrealisatie).

De delen van de vastgestelde landschapsatlasrelicten die buiten het plangebied van het ruimtelijk uitvoeringsplan liggen, zullen opgenomen worden bij de opmaak van de ruimtelijke uitvoeringsplannen voor de aangrenzende openruimtegebieden omdat het gaat om onderdelen met specifieke erfgoedkenmerken die tot andere ruimtelijke eenheden of overgangszones behoren, en niet tot de Polders.

De opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan verloopt in nauwe samenwerking en overleg met de partijen betrokken bij de uitvoering van het Raamakkoord en het landinrichtingsproject.

De startnota is opgesteld door het planteam, samengesteld uit:

- Departement Omgeving
- Departement Landbouw en Visserij
- Agentschap voor Natuur en Bos
- Agentschap Onroerend Erfgoed
- Vlaamse Landmaatschappij
- Vlaamse Milieumaatschappij
- Kabinet van de gouverneur van West-Vlaanderen

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen directe budgettaire impact voor de Vlaamse overheid. Overeenkomstig artikel 43, §3, 3° en artikel 31, §1, 2° van het besluit van de Vlaamse regering 'Vlaamse Codex Overheidsfinanciën' van 17 mei 2019 is het advies van de Inspectie van Financiën respectievelijk het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting niet vereist.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen directe weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen directe weerslag op de overige lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Een geïntegreerd planningsproces kent vijf fases. De resultaten van elk daarvan worden geconsolideerd in een nota. De startnota is de eerste van de vijf nota's.

Over de startnota en over de plandoelstelling wordt, na de goedkeuring ervan door de Vlaamse Regering, het advies gevraagd aan SARO en Mina-raad, de betrokken gemeenten en provincie en de door de Vlaamse Regering bepaalde adviesinstanties. Er wordt over de startnota ook een consultatie van de ruime bevolking georganiseerd.

Op basis van de adviezen en de participatie zal daarna door het planteam een scopingnota, voorontwerp-RUP en ontwerp-milieubeoordeling worden uitgewerkt. Daarna volgt een plenaire vergadering over het voorontwerp-GRUP en de milieubeoordeling.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan de startnota voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Oudlandpolder-oost”;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening, te gelasten om de vereiste adviezen in te winnen over de bovengenoemde startnota en de bevolking van de betrokken gemeenten te informeren over de inhoud van de startnota en de bevolking te raadplegen.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR